

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Iri Abụọ

Daniel na Mkpughe: Iwepu Ákwà-Nkà Amụma nke Iri elu na Ịdà alaeze dị iche iche

Jeff Pippenger
2023-12-15

Nwannaanyị White na-egosikarị na a na-akọwa nkuzi amụma ndị dị mkpa ka a ghọta site n'iri elu na ođida nke alaeze dị iche iche.

“Site n'iri elu na ođida nke mba dị iche iche, dika e mere ka o doo anya n'akwụkwọ Daniel na Mkpughe, anyị kwesiri ịmụ otú ebube efu, nke naanị ya bụ nke anya na nke ụwa, si bụrụ ihe na-enweghị uru. Babilon, ya na ike ya nile na ịdị ebube ya, nke ụwa anyị ahụbeghikwa ụdị ya kemgbe ahụ,—ike na ịdị ebube nke, n'anya ndị bi n'oge ahụ, yiri ihe guzosiri ike ma na-adigide adigide,—lee otú o si la n'iyi kpmkpam! Dika “ifuru ahijia,” ọ laala n'iyi. Jems 1:10. Otu a ka alaeze Midia na Peshia lara n'iyi, kwa alaeze Gris na Rom. Otu a kwa ka ihe nile nke na-enweghị Chineke dika ntọala ya si ala n'iyi. Naanị ihe ahụ e jikọtara na nzube Ya, nke na-egosiputakwa agwa Ya, nwere ike idigide. Ụkpurụ Ya bụ naanị ihe ndị kwururụ onwe ha ike nke ụwa anyị maara.” Prophets and Kings, 548.

“Mbilita na ođida” nke alaeze ndị a na-anọchi anya n'akwụkwọ Daniel na Mkpughe bụ isi ihe a ga-elekwasị anya n'uzọ ziri ezi e si amụ amụma. A na-egosi ođida Babilon site n'udị nke ođida Bebel Nimrod na Jenesis isi nke iri na otu. Mgbe ahụ, na Daniel isi nke ise, Babilon dara ọzọ. Akụkọ ihe mere eme nke papasi banyere mbilita ya n'ochichi n'afọ 538, na ođida ya sochiri ya n'afọ 1798, na-anọchikwa anya ođida ikpeazụ nke Babilon, n'ihia na ike papal bụ, n'amụma, Babilon nke mmụọ. Papasi dara n'afọ 1798, Mkpughe isi nke iri na asatọ na-akowaputakwa ođida ikpeazụ ya. Na Daniel isi nke iri na otu, amaokwu nke iri anọ na ise, papasi, nke a nọchiri anya ebe ahụ dika eze nke ugwu, na-abia na njedebe ya, ebe ọ nweghị onye ga-enyere ya aka. Nke a na-eme mgbe oge ebere mechiri emechi, n'ihia na amaokwu nke iri anọ na ise nke isi nke iri na otu, na amaokwu nke mbụ nke isi nke iri na abụọ, na-anọchi anya otu akụkọ ihe mere eme ahụ.

Ọ ga-akpokwa ụlọkwuu nke ụlọ eze ya n'etiti oke osimiri ndị ahụ n'ugwu nsọ ahụ dị ebube; ma ọ ga-abia na njedebe ya, ọ dighikwa onye ga-enyere ya aka. Ma n'oge ahụ Maijkel ga-ebili, onye-isi ukwu ahụ nke na-eguzo n'aka umụ nke ndị gi: a ga-enwekwa oge mkpagbu, nke na-adibeghi kemgbe e nwere mba ruo n'oge ahụ kpomkwem: ma n'oge ahụ ka a ga-azoputa ndị gi, onye obula a ga-achota ka e dere ya n'akwụkwọ ahụ. Daniel 11:45, 12:1.

Ozi nke mmụọ ozi nke abụọ guzobere n'eziokwu ahụ na Babilon adaala ugboro abụọ. Babilon nkiti, nke Nimrod na Belshaza nọchiri anya ya, dara ugboro abụọ; Babilon nke mmụọ dara na 1798, ọ ga-adakwa ọzọ mgbe oge nnwale mmadụ ga-emechi.

Mmụọ-ozị ọzọ sochiri ya, na-asị, Babilon adaala, adaala, obodo ukwu ahụ, n'ihia na o mere ka mba niile n'ụọ mmanya nke iwe nke ikwa iko ya. Mkpughe 14:8.

Nkwughachi ọdịda Babilon n'ọnu mmụọ ozi nke abụọ na-enye nkwado amụma maka imata mụbaa okwu na nkebiokwu ndị dị n' Akwukwo Nso dika ihe nnochianya nke ozi ndi jikotara onu nke mmuọ ozi nke abuo na Mkpụ Etiti Abali. O na-akwado kwa ukpuru Nwanyị White kowara, nke metutara imu amuma dabere n'iri elu na odida nke alaeze ndi e sere n'akwukwo Daniel na Mkpughe. O na-egosikwa echiche ahụ na, iji ghotā odida Babilon, onye na-amu amuma ga-achikota onu odida Babilon niile, "ahiri n'elu ahiri," iji guzobe ozi amuma ziri ezi banyere odida ikpeazu nke Babilon.

Odachi Babilon ugboro abuo n' ozi nke mmuọ-ozi nke abuo dabeere n'iwu amuma nke na-akowa na a na-eme ka eziokwu guzosie ike n'igba ama nke ndi ama abuo. Mmeghe ugboro abuo nke odida Babilon n'ime ozi ahụ na-anochi anya usoro amuma nke a kowara n' Akwukwo Nso dika mmiri ozuzo ikpeazu. Usoro nso ahụ, nke bu mmiri ozuzo ikpeazu, bu itinye n'oru ikpokota ahiri amuma di iche iche onu "ahiri n'elu ahiri." Mgbe onye na-amu amuma jiri ya ruo ruo, usoro ahụ na-eme ka "ozi" nke mmiri ozuzo ikpeazu guzosie ike. Ozi mmiri ozuzo ikpeazu ahụ nke e mere ka o guzosie ike site n'itinye n'oru usoro nso ahụ, ka e mesiri a na-ekwusa ya n'akuko amuma ejikoro onu nke mmuọ-ozi nke abuo na Mkpụ Etiti Abali. Nke a bu eziokwu n'akuko ihe mere eme nke mmeghari nke mmuọ-ozi mbu, o bukwa eziokwu taa, n'akuko ihe mere eme nke mmeghari nke mmuọ-ozi nke ato.

Isi nke anọ na nke ise nke akwukwo Daniel na-anochite anya ahiri akuko ihe mere eme nke kpuchiri ibili na mmalite Babilon, nke a na-anochi anya ya site n'aka Nebukadneza n'isi nke anọ, ma mgbe ahụ odida na njedee Babilon, nke a na-anochi anya ya site n'aka Belshaza n'isi nke ise. Ha abuo onu na-emeputa otu ahiri amuma. Ahiri amuma nke isi abuo ahụ meputara ga-adikwasị n'elu Daniel isi nke mbu ruo nke ato, ka e wee guzobe ozi mmiri ozuzo ikpeazu.

Isiakwukwo abuo ahụ na-egosi odida na ibili ozo nke Nebukadneza, na odida na mbibi nke Belshaza, ya mere ha na-egosi odida Babilon n'isi na n'ogwugwu nke ahiri ahụ. Ahiri amuma nke isiakwukwo abuo ahụ meputara ka e hiwere n'elu Babilon idaba, ibili, ma mesia idaba ozo. Eziokwu ahụ naani ya na-achoputa na isiakwukwo abuo ahụ na-anochite ozi nke mmuọ-ozi nke abuo. Isiakwukwo abuo ahụ na-anochite akuko ihe mere eme nke anu ohia nke uwa nke Mkpughe iri na ato, ma n'ime akuko ahụ, a na-ekwusa ozi nke mmuọ-ozi nke abuo na Mkpụ Etiti Abali ugboro abuo.

Ya mere, tupu anyi amalite nleba anya anyi n'isi nke anọ na nke ise nke Daniel, anyi ga-amata usoro nso ahụ nke bu mmiri ozuzo ikpeazu, emesia site n'iji usoro ahụ aru ruo, anyi ga-amata ozi nke mmiri ozuzo ikpeazu.

Akara ngosi di mkpa nke akuko ihe mere eme nke mmuọ ozi mbu na nke abuo bu usoro a na-anochi anya site n'iwu William Miller banyere nkowa amuma. Ndi mmadu ji iwu ndi ahụ mata ozi nke Mkpụ Etiti Abali, ma ozi ahụ bu ozi mmiri ozuzo ikpeazu maka akuko ihe mere eme ahụ. Akara ngosi di mkpa nke akuko ihe mere eme nke mmuọ ozi nke ato bu usoro a na-anochi anya dika "Igodo Amuma". A ga-eji iwu ndi ahụ, onu na iwu William Miller, mata ozi nke Mkpụ Etiti Abali n'akuko ihe mere eme anyi ugbo a, ma ozi a na-eguzobe ugbo a site n'iwu ndi ahụ bu ozi mmiri ozuzo ikpeazu nke ubochi ikpeazu. Iwu Miller na-anochi anya mmiri ozuzo mbu n'akuko

ihe mere eme amuma nke anu oha nke uwa, ma iwu ndi ahụ, mgbe ejikotara ha na “Igodo Amuma”, na-anochi anya mmiri ozuzo ikpeazu n’akuko ihe mere eme amuma nke anu oha nke uwa.

Mmiri ozuzo ikpeazu bu usoro e ji aruputa ozi ahụ. E nwere ndi a na-eduhie n’ihi na ha na-achọ inwe ahumihe mmiri ozuzo ikpeazu, na-enweghi ibu uzọ chọọ ozi ahụ nke na-emeputa ahumihe ahụ. Uka Pentikostal nke Kraistndom bu ihe atụ doro anya nke aghugho ahụ. Udi nduzi ezighi ezi ahụ ka dikwa n’aka ndi na-achọ n’eziokwu ozi mmiri ozuzo ikpeazu, ma ju icho usoro nke na-akowaputa ma na-eguzobe ozi mmiri ozuzo ikpeazu. Enweghi usoro ziri ezi, a pughi imata ozi ziri ezi. Enweghi ozi ziri ezi, ahumihe ziri ezi agaghi ekwe omume ma oji.

Ihe eziokwu Akwukwo Nso a putara adighi amata n’aka otutu mmadu, n’ihi na ha akpotubeghi echiche na e nwere otu uzọ ziri ezi isi muo Akwukwo Nso, nakwa na e nwekwara otutu uzọ na-ezighi ezi isi muo Akwukwo Nso. Uzọ na-ezighi ezi isi muo Akwukwo Nso, nke bukwa nke a na-ahoro ugboro ugboro kariya uzọ ndi ozo niile, bu itukwasị obi n’echiche ndi mmadu ozo banyere ihe Akwukwo Nso na-akuzi. Nke a bu nsogbu a na-ahukari n’etiti mmadu, nke mere na uka o bula na-ahazi usoro iji gboo mkpa a ha chere n’ugha na igwe aturu ha nwere. Mkpa ugha ahụ na-amiputa oru ugha nke iwulite usoro ndi ndu a na-akowa dika ndi okachamara ime mmuo n’ihe gbasara nghota Akwukwo Nso, ndi ga-eduzi nghota nke igwe aturu ahụ a na-azubeghi nke oma n’uzo ziri ezi. Akwukwo Nso n’ezie na-akowa usoro a haziri nke oma maka nhazi nke uka, nke gunyere ndi okenye, ndi amuma, na ndi nkuzi; ma Akwukwo Nso adighi mgbe o bula akwado nruru ahụ nke nhazi uka nke na-amiputa usoro ndi ndu e chiri echichi iji kpebie ihe bu eziokwu ma o bu ihe na-abughi eziokwu, ma emesia, onye bu ma onye na-abughi onye juru okwukwe.

Gbalisie ike igosi onwe gi n’ihu Chineke dika onye a kwadoro, onye oru nke na-ekwesighi ime ihere, na-ekewa okwu nke eziokwu nke oma. 2 Timoti 2:15.

Onye ndu nzuko ka a ga-akpoku ka o duo odu, baa mba, kuzie ma chekwaa megide ozizi ugha na ndi na-akwalite ozizi ugha ahụ, ma a kporo onye o bula n’ime anyi ka o “musie ike igosi” onwe ya di ka onye “a nabatara n’ihu Chineke,” site n’“ikewa okwu eziokwu nke oma.” N’ime ime nke a, anyi aghaghi ima usoro ahụ Akwukwo Nso na-akowa di ka uzọ ziri ezi isi kewaa okwu eziokwu nke oma. Akwukwo Aizaija na-akowaputa ihe ndi a n’okirikiri mmiri ozuzo ikpeazu, ya mere o bu n’ebe ahụ ka anyi ga-amalite.

N’ubochi ahụ, Jehova ga-eji mma-agha ya di nko, na nke ukwu, na nke ike taa Livayatan ahuhu, bu agwo ahụ na-agba oso oso, obuna Livayatan ahụ, bu agwo ahụ gbagoro agbago; o ga-egbukwa dragon ahụ nke di n’oke osimiri. N’ubochi ahụ, burunu ya abu, si, Ubi-vain nke mmanya obara obara. Mu onwe m, Jehova, na-echekwa ya; M ga na-enye ya mmiri mgbe Nile: ka onye o bula ghara imeru ya, M ga-echekwa ya ehie na abali. Iwe adighi n’ime M: onye ga-edobe ogwu na uke imegide M n’agha? M ga-agabiga n’etiti ha, M ga-esure ha onu. Ma o bu ka o jidesie ike M, ka o wee mee udo n’ebe M no; o ga-emekwa udo n’ebe M no. O ga-eme ka ndi si n’Jekobia puta gbaa mborogwu: Izrel ga-ama ifuru ma miputa ome, ma mejuputa uwa dum mkpuru. O tiela ya ihe dika O siri tie ndi tiri ya? ma o bu e gburu ya dika e si gbuo ndi ndi ya gburu? N’oke, mgbe o na-aputa, I ga-eso ya kpe ikpe: O na-egbochi ifufe ya siri ike n’ubochi ifufe owuwa anyanwu. Site n’ihe a, ya mere, ka a ga-esi sachapu ajo omume Jekob;

nke a bukwa mkpuru ya Nile, iwepu mmehie ya; mgbe o na-eme nkume niile nke ebe-ichu-àjà ka ha di ka nkume nzu e tiwara etiwa, osisi Ashera na ihe oyiyi agaghị eguzosi. Ma obodo ahụ e wusiri ike ga-abụ nkịti, ebe obibi ga-abụ ihe a gbahapuru agbahapụ, a ga-ahapukwa ya di ka ozara: ebe ahụ ka nwa ehi ga-ata nri, ebe ahukwa ka o ga-edina ala, rie alaka ya. Mgbe alaka ya akponwụwo, a ga-anyajisi ha: ndi inyom ga-abia, kpoo ha oku: n'ih na o bu ndi na-enweghi nghota: ya mere, Onye kere ha agaghị emere ha ebere, Onye kpuru ha agaghikwa egosi ha amara. O ga-erukwa na n'ubochi ahụ, Jehova ga-akochapu site n'owa osimiri ahụ ruo n'iyi Ijipt, a ga-achikotakwa unu otu otu, unu umu Izrel. O ga-erukwa na n'ubochi ahụ, a ga-afu nnukwu opi ahụ, ha ga-abia, ndi no njikere ila n'iyi n'ala Asiria, na ndi a chupuru achupu n'ala Ijipt, ha ga-efekwa Jehova n'ugwu nsọ ahụ di na Jerusalem. Aisaja 27:1-13.

N'isiokwu ndi bu uzọ, anyi agbasawo ugboro ugboro okwu banyere "okoloto" a na-ebuli elu jji kpoo umu ndi ozọ nke Chineke ka ha puta na Babilon. Amaokwu ikpezụ nke Aizaya isi nke iri abuo na asaa na-ekwu maka oru okoloto ahụ mgbe o na-asi, "a ga-afukwa opi ukwu ahụ, ha ga-abiakwa, bu ndi di njikere ila n'iyi n'ala Asiria." Asiria bu akara Babilon n'ubochi ikpezụ, ma ndi na-anu ozi ido aka na nti ahụ ka ha puta na Babilon n'amaokwu ahụ, na-abia fee ofufe onu na ndi ahụ a na-anochi anya di ka otu nari puku na iri ano na ano, bu ndi a tokwasiri n'amuma n'ugwu nsọ di na Jerusalem."

Amaokwu a na-asi, "o ga-erukwa n'ubochi ahụ." "Ubochi ahụ," nke bu ubochi mgbe olu nke abuo nke Mkpughe isi nke iri na asato kpoo umu Chineke ndi ozọ ka ha si na Babilon puta, bu onodu e debere isi ahụ dum. Olu nke abuo nke Mkpughe isi nke iri na asato na-eti mkpu n'oge iwu Ubochi Sode, mgbe a na-echeta akwuna Taja.

Anuru m olu ozọ si n'eluigwe, na-asi, Si n'ime ya puta, ndi m, ka unu ghara ibu ndi okè na mmehie ya, ka unu ghara inara kwa ihe n'ihe otiti ya. N'ih na mmehie ya eruwo ruo n'eluigwe, Chineke echetawokwa ajo omume ya Nile. Mkpughe 18:4, 5.

Aizaya isi nke iri abuo na asaa malitere site n'ikowa otu ubochi ahụ isi ahụ ji kwusi, mgbe o siri, "N'ubochi ahụ, Jehova ga-eji mma-agma ya nke di njo, di ukwu, dikwa ike taa Leviathan ahụ, agwo ahụ na-agba oso oso, obuna Leviathan ahụ, agwo ahụ gbagoro agbago; o ga-egbukwa dragon ahụ nke no n'oke osimiri."

N'iwu Sode, ikpe nchikwa na ikwughachi ugwo nke Chineke na-amalite n'elu alaeze nke dragon ahụ (United Nations), anu ohia ahụ (papacy) na onye amuma ugha ahụ (United States). N'iwu Sode, a na-akwatu onye amuma ugha ahụ dika alaeze nke isii nke amuma Akwukwo Nso, ma ndapu n'ezi ofufe nke mba na-eweta mbibi mba. Iwu Sode bu ebe ikpe nchikwa Chineke na-amalite idaba n'elu dragon ahụ, onye bu Setan (ma a na-anochi alaeze ya nke uwa anya dika dragon ahụ), anu ohia ahụ na onye amuma ugha ahụ. O bu ntaramahuhu na-aga n'ihu n'usoro, nke na-amalite n'iwu Sode. Mmalite na ogwugwu nke isi nke iri abuo na asaa nke Aisaja bu iwu Sode, ma isi ahụ na-anochi anya okwu ndi puru iche nke jikoro kpomkwem na akuko ihe mere eme nke na-eduga ruo n'iwu Sode ma na-esokwa ya.

Anyi na-atule isi nke iri abuo na asaa, n'ih na o na-eguzobe onodu amuma maka isi nke iri abuo na asato na nke iri abuo na itoolu. N'ime isi ndi ahụ ka anyi ga-ahụ nkowa mmiri ozuzo ikpezụ di ka

usoro ọrụ, nke ga-eme ka anyị ghọta ịdị mkpa nke ịtọkwasi isi nke anọ na nke ise nke Daniel n'elu isi nke mbụ ruo nke atọ nke Daniel. Mgbe Isaiah isi nke iri abụọ na asaa kọwapụtara mmalite ntaramahụhụ na-aga n'ihu megide alaeze dragon ahụ, ọ na-edekọ na n'oge ahụ, e nyere ndị nke Chineke iwu ka ha “bụọrọ ya abụ.” Bụọrọ onye abụ?

Azịza banyere onye a ga-abụ abụ nye ya dị n'aha abụ ahụ, n'ihina ha ga-abụ “ubi-vain nke mmanya ọbara-ọbara, nke Onyenwe anyị na-eche kwa.” Akụkọ banyere ubi-vain ahụ bụ akụkọ banyere ndị nke Chineke, a kpọturukwa ya mbụ site n'ọnụ Aizaya n'isi nke ise.

Ugbu a ka m ga-abukuuru onye m hụrụ n'anya nke ukwu abụ banyere ubi-vain ya. Onye m hụrụ n'anya nke ukwu nwere ubi-vain n'elu ugwu na-amị mkpuru nke ukwu: O wee gbarie ya ogige, chikoputa nkume dī n'ime ya, kụọ ya osisi-vain kachasi mma, wukwasi ụlọ elu n'etiti ya, meekwa ebe a na-azọ mkpuru-vain n'ime ya: o wee tūrū anya na ọ ga-amị mkpuru-vain, ma o mīrī mkpuru-vain ọhịa. Ma ugbu a, unu bi na Jerusalem, na unu ndi Juda, biko, kpenū ikpe n'etiti m na ubi-vain m. Gini ka a puru imekwara ubi-vain m nke m na-emeghi n'ime ya? gini mere, mgbe m tūrū anya na ọ ga-amī mkpuru-vain, o jiri mīa mkpuru-vain ọhịa? Ma ugbu a, bianu; aga m agwa unu ihe m ga-eme ubi-vain m: aga m ewepu ogige ya, a ga-eripia ya; kwatuo mgbidi ya, a ga-azoda ya n'okpuru ukwu. Aga m eme ka ọ buru ihe togboro n'efu: a gaghị akwachaa ya, a gaghị egwukwa ya ala; kama ogo na uke ga-epulite n'ime ya: aga m atukwa igwe ojii iwu ka ha ghara izo mmiri ozuzo n'elu ya. N'ihina ubi-vain nke Jehova nke ndi agha bu ulo nke Israel, ndi ikom Juda bukwa osisi utọ ya: o tūrū anya ikpe ziri ezi, ma lee mmegbu anya; tūrū anya ezi omume, ma lee mkpu akwa. Aisaja 5:1-5.

N'akukọ ihe mere eme nke nsogbu iwu Sonda, ndi nke Chineke ga-aburiri ndi na-abu abụ nke ubi-vain nye ndi nke Chineke, n'ihina abụ ahụ na-asị, “Ma ugbu a, unu ndi bi na Jerusalem, na unu ndi ikom Juda, bikonu, kpenū ikpe, ana m ariọ unu, n'etiti m na ubi-vain m.” Abụ nke ubi-vain bu abụ nke na-akowaputa igafe ndi nke ogbugba ndu mbu, ebe Chineke na-abanye n'ogbugba ndu na ndi ahụ Pita kwuru banyere ha na “n'oge gara aga ha abughị ndi mmadu, ma ugbu a ha bu ndi nke Chineke.” O na-egosikwa na mmiri ozuzo adabeghi n'elu ubi-vain ahụ, si otu a na-akowaputa ọrụ Elaija, onye na-abia n'oge ahụ, onye naani ya puru ime ka mmiri ozuzo zoo n'oge ahụ. Anyi maara na abụ ahụ bu banyere igafe ndi nke ogbugba ndu, n'ihina Kraist bururu Izrel oge ochie abụ nke ubi-vain ahụ, n'oge a na-agafe Izrel oge ochie, ebe Chineke n'otu oge ahụ na-abanye n'ogbugba ndu na Izrel ime mmuo.

Nu parabol ozo: Otu onye nwe ulo di, onye kuru ubi-vain, wee gbaa ya ogige gburugburu, wee gwuputa ebe a na-azọ mmanya n'ime ya, wee wuo ulo elu, wee nyefee ya n'aka ndi ọrụ ubi, ma gawa n'ala di anya: Ma mgbe oge mkpuru ya bjarutere nso, o zigara ndi ohu ya n'ebe ndi ọrụ ubi ahụ no, ka ha nata mkpuru ya. Ndi ọrụ ubi ahụ wee jide ndi ohu ya, tie otu, gbuo otu ozo, tūwaa otu ozo nkume. Ozokwa, o zigara ndi ohu ozo, karija ndi mbu: ha wee meso ha otu ahụ kwa. Ma n'ikpeazu, o zigara ha nwa ya, si, Ha ga-asopuru nwa m. Ma mgbe ndi ọrụ ubi ahụ huru nwa ahụ, ha gwara onwe ha, Nke a bu onye nketa; bianu, ka anyi gbuo ya, ka anyi weghara ihe nketa ya. Ha wee jide ya, chupu ya n'ezị ubi-vain ahụ, gbuo ya. Ya mere, mgbe onye nwe ubi-vain ahụ biara, gini ka ọ ga-eme ndi ọrụ ubi ahụ? Ha siru ya, O ga-ebibi ndi ajo mmadu ahụ n'uzo di oke njo, nyefee ubi-vain ya n'aka ndi ọrụ ubi ozo, ndi ga-enye ya mkpuru ya n'oge ha. Jisọs siru ha, O dibeghi mgbe unu guru n'Akwukwo Nso, Nkume ahụ ndi na-ewu

ulo juru, otu ahụ ka e mere isi nkuku: nke a bu oru Onyenwe anyi, o dikwa itunanya n'anya anyi? N'ihu ya asi m unu, a ga-anapu unu alaeze Chineke, nye ya mba nke na-amị mkpuru ya. Onye obula ga-adakwasị nkume a ga-agbajikwa: ma onye obula o ga-adakwasị, o ga-egweri ya ka o buru uzuzu. Ma mgbe ndi isi nchujà na ndi Farisii nuru parabol ya nile, ha ghotara na o na-ekwu banyere ha. Matiu 21:33–45.

Mgbe Jisos bururu Izrel oge ochie abụ nke ubi vain nke Chineke, ike na usoro ezi uche di n'ozi ahụ doro ha nke ukwu, nke mere na mgbe Jisos juru ndi Juu na-agbagha agbagha ihe Onyenwe ubi vain ahụ ga-eme ndi gburu Okpara ahụ, ha enweghi ike ighara inye aziza ziri ezi, mgbe ha sirị, "O ga-ebibi ndi ajo mmadu ahụ n'uzo jogburu onwe ya, o ga-enyekwa ubi vain ya n'aka ndi ozo na-arụ ubi, ndi ga-enye ya mkpuru ya n'oge ha."

Jisos wee ozugbo tinye amaokwu ozo n'abụ ahụ, mgbe O bururiri abụ banyere nkume a juru aju, ma chikota aziza ha na ahiri mmechi ahụ mgbe O kwuru, "Ya mere asi m unu, a ga-anapu unu alaeze Chineke, nye ya mba na-amị mkpuru ya. Ma onye o bula ga-ada n'elu nkume a, a ga-agbajikwa ya: ma onye o bula nkume a ga-adakwasị, o ga-egweri ya ka o buru ntụ ntụ." "Igweri ya ka o buru ntụ ntụ," ahụ na-ada uda Aisaja iri abuo na asaa, n'ime ime "nkume nile nke ebe ichujà ka e mee ka ha di ka nkume nzu e tipaworo n'ibe, asherim na ihe oyi agaghi ebili oto." Ha abuo bu nrutu aka n'oru mmeghari-obi e mere site n'aka Josaja, onye nochiri anya ndi ahụ n'ubochi ikpezu ga-achoputa ozo "oge asaa", nke bu nkume nke isu ngongo nke na-azopia ndi juru ihu ya dika ihe di oké onu ahia.

N'ubochi iwu Sode ahụ, dika e si nochite ya n'Aizaya isi nke iri abuo na asaa, ndi ahụ "n'oge gara aga na-abughi ndi mmadu," ga-abu abụ banyere ubi-vine nke mmanya uhie nke Onyenwe anyi. Isiokwu ndi a egosila ugboro ugboro na ozi nke ato adighi, ma o buru na e nweghi ozi mbu na ozi nke abuo. Iwu Sode ahụ bu ozi nke ato, ma ubochi iwu Sode ahụ gunyere akuko ihe mere eme nke ozi mbu na nke abuo. N'isi nke iri abuo na asaa nke Aizaya, iwu Sode ahụ na-akowaputa oge a nochiri anya ya n'isi nke mbu nke Daniel, ma mesia ozo n'isi nke mbu ruo nke ato nke Daniel. N'amuma, ubochi iwu Sode ahụ n'isi nke iri abuo na asaa na-akowaputa akuko ihe mere eme nke Septemba 11, 2001, mgbe e nyere ozi mbu ahụ ike ruo n'iwu Sode na-abia n'oge na-adighi anya.

Anyi ga-aga n'ihu n'itule abụ ahụ nke ndi a zoputara ga-ekwuputa n'oge na-eduga ruo n'oke ebe akwuna Rom ga-amalite ibu abụ ya, n'isiokwu na-esonu.

M wee lee, ma, nwa-aturu guzo n'elu ugwu Zaijon, ya na puku mmadu otu nari na iri anọ na anọ, ndi e dere aha Nna ya n'egedege ihu ha. M wee nu olu sitere n'elugwe, di ka olu nke otutu mmiri, dikwa ka olu nke egbè elugwe ukwu: m wee nu olu ndi na-aku ubo akwara, na-akukwa ubo akwara ha: Ha wee buru abụ di ka a ga-asi na o bu abụ oheru n'ihu ocheeze ahụ, na n'ihu anu anu ahụ, na ndi okenye ahụ: o dighikwa onye puru imuta abụ ahụ ma e wezuga puku mmadu otu nari na iri anọ na anọ ahụ, bu ndi a gbaputara n'awa. Ndi a bu ndi e merughi emeru site n'aka umu nwanyi; n'ihu na ha bu umu agboghọ na-amaghi nwoke. Ndi a bu ndi na-eso Nwa-aturu ahụ ebe o bula o na-aga. Ndi a ka a gbaputara n'etiti mmadu, ka ha buru mkpuru mbu nye Chineke na nye Nwa-aturu ahụ. O dighikwa aghugho a huru n'onu ha: n'ihu na ha enweghi ntupo n'ihu ocheeze Chineke. Nkpughe 14:1–5.

